

**Ilie BĂDESCU
Lucian DUMITRESCU
Veronica DUMITRAȘCU**

GEOPOLITICA NOULUI IMPERIALISM

MVO

**Editura Mica Valahie
București**

GEOPOLITICA NOULUI IMPERIALISM

ISBN 978-606-8304-42-7

**Ilie BĂDESCU
Lucian DUMITRESCU
Veronica DUMITRAȘCU**

GEOPOLITICA NOULUI IMPERIALISM

**Teorii vechi și noi
Introducere în geoscopia dominației**

M

EDITURA MICA VALAHIE

București

2012

MV

EDITURA MICA VALAHIE

Tel. 0722.33.99.84, 021-642.51.02

www.micavalahie.ro

micavalahie@yahoo.com

Sumar

PARTEA I. SOCIOLOGIA ȘI GEOPOLITICA NEO-IMPERIALISMULUI. ȘCOLI ȘI CURENTE ATLANTISTE ȘI CONTINENTALISTE	11
NEOIMPERIALISMUL. O METAPERSPECTIVĂ ISTORICĂ	11
<i>TRĂSĂTURI ALE NEO-IMPERIALISMULUI (ILIE BĂDESCU)</i>	<i>11</i>
<i>Câteva precizări editoriale asupra lucrării de față</i>	<i>11</i>
<i>Fenomenele „neo” și temeiul retrosociologiei</i>	<i>12</i>
<i>Contribuții la studiul dominației în secolul al XIX-lea</i>	<i>14</i>
<i>Noul imperialism și sfârșitul erei președinților suverani. O ipoteză asupra traziției bicontinentele de după 1989</i>	<i>17</i>
<i>Revoluționarismul și gnoseologiile agresive ale noii epoci. Neoimperialismul cultural</i>	<i>19</i>
<i>Schismogeneza modernistă și deconstrucția marilor coduri. Noul imperialism trăiește în atitudinile modernilor</i>	<i>22</i>
<i>Noul imperialism, corectitudinea politică și mafia codurilor</i>	<i>25</i>
<i>Neoimperialismul ideologic și țintele lui</i>	<i>27</i>
<i>Neoimperialismul imperiilor de imitație sau de substituție</i>	<i>28</i>
<i>Neoimperialismul economic și problema statelor</i>	<i>30</i>
<i>Neoimperialismul și elitele cu semnul minus</i>	<i>34</i>
<i>IMPERIUL ȘI IMPERIALISMUL. TEORII VECHI ȘI NOI (ILIE BĂDESCU)</i>	<i>36</i>
<i>Imperiul ca tip de sistem mondial. Școli și orientări americane (J. Schumpeter, M.B. Brown, R.D. Wolff, P.M. Sweezy)</i>	<i>36</i>
<i>Dominație și dependență. Inegalitatea națiunilor</i>	<i>38</i>
<i>Neo-Imperiile. Războaie comerciale. De la hegemonia bicefală la Noua dezordine mondială</i>	<i>39</i>
<i>Noul imperialism și conflictul puterilor coloniale</i>	<i>42</i>
<i>GEOMETRIA NEO-IMPERIALISMULUI. ȘCOALA DE LA BINGHAMTON: GIOVANNI ARRIGHI (ILIE BĂDESCU)</i>	<i>44</i>
<i>Teoria lui Hobson în interpretarea lui G. Arrighi</i>	<i>44</i>
<i>Metoda structurii ideal-tipice</i>	<i>45</i>
<i>Ipoteza lui Arrighi</i>	<i>46</i>
<i>Imperiu formal și imperiu informal</i>	<i>47</i>
<i>Imperialism, internaționalism, hegemonism</i>	<i>48</i>
<i>Imperiul informal</i>	<i>49</i>
IMPERIALISMUL SISTEMULUI MONDIAL MODERN. TEORIA LUI I. WALLERSTEIN	50
<i>MONDIALIZAREA ÎN VIZIUNEA LUI I WALLERSTEIN ȘI A ȘCOLII DE LA BINGHAMTON. SISTEMUL MONDIAL MODERN (ILIE BĂDESCU)</i>	<i>50</i>
<i>Teoria sistemelor mondiale. Sistemul mondial modern (I. Wallerstein)</i>	<i>50</i>
<i>Școala de la Binghamton și grupul de la CEPAL (A.G. Frank, S. Amin)</i>	<i>55</i>
<i>Coeficientul de exploatare națională (M. Manoilescu)</i>	<i>57</i>

<i>EXPANSIUNEA SISTEMULUI MONDIAL MODERN. CICLURI GLOBALE, FAZE, HEGEMONII, „RĂZBOAIE ALE DECLINULUI” (ILIE BĂDESCU)</i>	59
<i>Cicluri globale. Ciclurile Kondratieff</i>	59
<i>Diviziunea celor trei arii ale sistemului mondial: o lume stratificată</i>	61
<i>Istoria salariului și destinul lumii</i>	62
<i>Salarii, dijmă și exploatare fiscal-comercială</i>	63
<i>IMPERIU ORIENTAL VERSUS ECONOMIE MONDIALĂ ÎN VIZIUNEA ȘCOLII DE LA BINGHAMTON (ILIE BĂDESCU)</i>	64
<i>Teoria lui P. Chaunu și teoria lui I. Wallerstein</i>	64
<i>Prebendă și fief</i>	65
<i>Imperiu și economie mondială sau calea spre noul imperialism</i>	66
<i>Expansiunile civilizaționale versus expansiunile imperialiste</i>	67
<i>Panidei, religii civile, modele salvatoare. Culturile critice</i>	69
<i>Lumea europeană în viziunea lui I. Wallerstein: centre, semiperiferii, periferii. Rolul „culturilor critice”</i>	70
MONDIALIZARE ȘI PERIFERIALIZARE (Ilie Bădescu)	73
<i>ECONOMIILE DEPENDENȚEI ȘI FENOMENUL PERIFERIALIZĂRII MONDIALE ÎN CADRUL NEOIMPERIALISMULUI ECONOMIC (T.K. HOPKINS, A.G. FRANK, B. COHEN, M. MANOILESCU, S. AMIN, I. WALLERSTEIN, ȘT. ZELETIN)</i>	73
<i>Rolul periferiilor</i>	73
<i>Lumpenburghezia</i>	74
<i>Imperialism și lumpenburghezie</i>	75
<i>Lumpendezvoltare</i>	75
<i>Dependență și neocolonialism</i>	76
<i>Infanticidul industrial și efectul demonstrativ</i>	77
<i>Suburbiile</i>	79
MARGINALII LA TEORIA LUI STIGLITZ ASUPRA NEO-IMPERIALISMULUI BANCAR SAU DESPRE ȘTIINȚA FALIMENTĂRII ASISTATE. ROMÂNIA ÎN VÂLTORILE NOULUI IMPERIALISM	81
<i>RĂSTURNĂRILE AXIALE ȘI DEZINTEGRAREA ASIMETRICĂ (ILIE BĂDESCU)</i>	81
<i>„Aripa de fluture” și rolul ei în istorie</i>	81
<i>Răsturnări axiale</i>	82
<i>Crizele lumii. Dezintegrarea asimetrică: problemă globală</i>	84
<i>MondIALIZAREA. Fețele globalizării: criză, instabilitate, sărăcie, subdezvoltare, multiplicarea cortinelor de fier</i>	86
<i>Dezintegrarea asimetrică. Dezastrul ideologiei centrului unic</i>	89
<i>Ochiul lăuntric al gândirii</i>	90
<i>VECTORII INSTITUȚIONALI AI NEOLIBERALISMULUI. FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL ȘI BANCA MONDIALĂ (LUCIAN DUMITRESCU)</i>	93
<i>Geopolitica dezordinii, extensia tactică a neo-liberalismului</i>	96
<i>Intercalarea neoliberalismului în Rusia</i>	97
<i>Neoliberalism cu inserții chinezești</i>	102
<i>Ispita neoliberală în România</i>	105
<i>Pax americana. Neoliberalismul, teoria economică din spatele crizei financiare internaționale</i>	109

<i>IMPERIALISMUL CULTURAL. GLOBALIZAREA CULTURII CONSUMULUI</i> (<i>VERONICA DUMITRAȘCU</i>)	116
<i>Conceptul de globalizare</i>	116
<i>Glocalizarea și globalizarea</i>	118
<i>„Globalizarea nimicului” (G. Ritzer)</i>	119
<i>Globalizarea culturii consumului sau consumul „nimicului”</i>	120
DUALISMUL MONDIALIZĂRII. NEOIMPERIALISM ȘI CIVILIZAȚIE. TEORIA SUCCESIUNII COEXISTENTE: TUDOREL POSTOLACHE	123
<i>UN SISTEM ȘI ȘAPTE CIVILIZAȚII (ILIE BĂDESCU)</i>	123
<i>Neoimperialismul și criza mondială. Criza civilizațională în lumina teoriei succesiunii coexistente</i>	123
<i>Teoria generalizată a succesiunii coexistente și problematica crizelor</i>	126
<i>Fenomenul trigenerațional în câmpul succesiunii generațiilor umane</i>	127
<i>Teoria nucleului dur. Mesianismul popoarelor și consensul universal ca tehnică de supraviețuire a umanității</i>	132
<i>Societăți simple și civilizații coexistente. O clasificare a crizelor: ciclice, conjuncturale, sistemice sau civilizaționale</i>	135
<i>Criza civilizațională în lumina teoriei succesiunii coexistente</i>	135
<i>Cronospațialitatea crizei civilizaționale</i>	136
<i>Tranziția în lumina legii dublului impuls: impulsul adaptativ și impulsul transformator</i>	137
<i>Criza sistemică. Criza energetismului elitelor</i>	139
<i>Sindromul formelor fără fond. Vestul și Estul</i>	139
<i>Criza ordinii instituite. Perplexitatea instituțională</i>	141
<i>Criza civilizațională ca perplexitate instituțională generalizată</i>	142
<i>Criza și teoria generală a soluțiilor</i>	143
<i>Revoluțiile în lumina teoriei succesiunii coexistente</i>	144
<i>Codurile din adânc ale cenzurii ca factori de criză</i>	144
<i>Ciclicitatea, fazele mediane, factorii rebeli (incontrolabili) ai istoriei universale</i>	145
<i>Afacerea Madoff ca sindrom al unei crize civilizaționale</i>	146
<i>Limitele orizontului de universalitate și escaladarea crizei</i>	148
<i>NOUL IMPERIALISM, PROPRIETATEA IDENTITARĂ ȘI PROBLEMATICA CRIZEI</i> (<i>ILIE BĂDESCU</i>)	150
<i>Nucleul dur și mediul specific. Identitate închisă și deschisă</i>	150
<i>Proprietatea identitară și renta de identitate</i>	151
<i>Silogismul triadei blocate</i>	152
<i>AXELE LUMII, UNIVERSALITATEA ȘI NOUL MESIANISM. DEZAXAREA LUMII (ILIE BĂDESCU)</i>	153
<i>Ciclicitățile și primejdia unor rupturi de ciclu</i>	153
<i>Fenomenul dezaxării lumii</i>	154
<i>„Cronospațialitatea succesiunii coexistente”</i>	155
<i>Profilul continental al noilor fracturi</i>	158
<i>Modele de răspuns la criză</i>	161
<i>Mistificarea mediului specific: doctrina misiunii civilizatoare</i>	162

<i>NOUL IMPERIALISM ȘI REGIUNILE. CUM SE CONSTITUIE UN MARE SPAȚIU GEOECONOMIC? (ILIE BĂDESCU)</i>	166
<i>Scara studierii fenomenelor</i>	166
<i>Speculatorii și prociclicitatea politicilor de răspuns la criza actuală</i>	168
<i>„Războiul civil al banilor contra banilor”</i>	171
<i>Imperialism și suprafinanțiarizare</i>	173
<i>NOUL IMPERIALISM SUB REFLECTORUL ECOPOLITICII ȘI AL ETNOPOLITICII (ILIE BĂDESCU)</i>	177
<i>„The Coming Anarchy”, „războiul periferial” și subdezvoltarea durabilă. Geoeconomie, anarhie, război, subdezvoltare</i>	180
<i>Războiul crizei mediului. Politicile de dezvoltare a agrosistemelor ca politici de securitate colectivă</i>	183
<i>Istoria subsocială și „războiul subnațional”</i>	184
<i>ȘTIINȚA ECONOMICĂ ȘI FUNDAMENTUL CULTURAL AL CRIZELOR (CIPRIAN BĂDESCU)</i>	187
<i>Teoriile de generația a treia. Imperativul ieșirii din imperialism</i>	187
<i>Economia culturală: o perspectivă asupra crizei</i>	188
<i>Economia civilizațională. Fundamentele culturale ale megacrizelor</i>	189
<i>Diseconomia aglomerării</i>	191
<i>Economia de ciclu cultural. Segmente, corpuri, orchestre</i>	194
<i>Economia ca proces creator. Sincronizarea de ritm</i>	196
<i>Teoria emergenței e-comerțului ca proces de distrugere creatoare</i>	200
<i>Teoria contingenței și e-comerțul</i>	201
<i>GEOPOLITICA MODERNITĂȚII ȘI LOGICA ECONOMICĂ A IMPERIALISMULUI (LUCIAN DUMITRESCU)</i>	202
<i>Preocupările geoeconomice ale lui Mircea Vulcănescu. Economia de război</i>	202
<i>Geopolitica modernității ca geopolitică a capitalismului</i>	208
<i>Sistemul mondial modern și eroziunea geopolitică a Angliei</i>	210
<i>Explicații ale obârșiei capitalismului</i>	214
<i>Consecința pax britannica. De la homo religiosus la homo oeconomicus</i>	217
<i>Logica economică a imperialismului</i>	221
<i>Geopolitica modernității. Dimensiunea economică și spirituală</i>	224
<i>UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI IMPERIALISMUL NEOLIBERAL (VERONICA DUMITRAȘCU)</i>	230
<i>Vechea ordine și noua ordine: „lumea premodernă”, „lumea modernă” și „lumea postmodernă”</i>	230
<i>Uniunea Europeană ca sistem postmodern. Viziuni și scenarii</i>	232
<i>Declinul Europei?</i>	237
PARTEA A II-A. NOUL IMPERIALISM ȘI „MARELE SPAȚIU” EURASIATIC	239
<i>IMPERIALISMUL CA DOMINAȚIE. OBOSEALA ISTORICĂ A POPOARELOR (ILIE BĂDESCU)</i>	239
<i>Contribuția Școlii le Play la teoria fenomenului de dominație. E. Demolins. Formațiuni superpuse</i>	239
<i>Neoimperialismul de sorginte occidentală și „surmenajul social rusesc”</i>	243

<i>ALEXANDER DUGHIN DESPRE IMPERIU CA „ORGANISM SOTERIOLOGIC”.</i>	
<i>VOCAȚIA NEOIMPERIALĂ A RUSIEI (ILIE BĂDESCU)</i>	247
<i>Marginalii la profilul spiritual al lui Alexander Dughin</i>	247
<i>Rusia și Heartland-ul în vederile lui A. Dughin</i>	250
<i>Problema legitimității postimperiale (legacy of empire)</i>	252
<i>Europa Nova în analiza lui A. Dughin</i>	253
<i>Analiza eurasiatică și geopolitica ortodoxiei în viziunea lui A. Dughin</i>	256
<i>Profețiile asupra neamurilor</i>	266
<i>Cântarul păcatelor colective</i>	269
<i>Poporul cuviincios: asincronia modelului etnospiritual</i>	274
<i>Eliberarea națională a popoarelor ortodoxe</i>	274
<i>Unele scăpări ale lui Dughin la analiza României Mari</i>	275
<i>Albania ortodoxă și câteva concluzii</i>	277
<i>GEOPOLITICA HEARTLANDULUI EURASIATIC. RUSIA: O PERSPECTIVĂ NON- IDEOLOGICĂ (ILIE BĂDESCU)</i>	
<i>Spațiul rusesc – o chestiune metafizică</i>	279
<i>O dihotomie geografică sau geopolitică?</i>	281
<i>Cele patru elemente ale analizei non-ideologice în geopolitică</i>	282
<i>Lumea și Rusia văzute prin ochii lui Mackinder</i>	284
<i>Megaciclurile geoistorice și ciclurile geopolitice</i>	286
<i>Efectul desideologizant al hărții lui Mackinder. Megaciclurile geoistorice și ciclurile geopolitice</i>	288
<i>Ideea Panregiunilor</i>	289
<i>Harta Lui Mackinder</i>	292
<i>Metoda oceanică a comerțului</i>	294
<i>Rusia înainte și după Putin. Putin și noua geopolitică a „statului-continent”.</i>	
<i>„Instrumentele de expansiune”</i>	296
<i>Etnosistemul și diagnoza imperiului ca „formațiune superpusă”</i>	298
<i>Periferia sistemului – organul centrului</i>	298
<i>Evoluțiile geopolitice ale Rusiei în ochii occidentalilor</i>	299
<i>Teoria competiției pentru putere</i>	300
<i>Rusia lui Elfin evoluase spre modelul „sistemului fragil”. Reacția lui Putin: noua politică</i>	301
<i>IMPERIUL RUS ȘI GEOPOLITICA DOMINAȚIEI (VERONICA DUMITRAȘCU)</i>	
<i>Modelul geopolitic al dominației din perspectiva lui Geoffrey Parker</i>	303
<i>Expansiunea teritorială a Rusiei. Aplicarea modelului geopolitic al dominației a lui Geoffrey Parker Imperiului Rus</i>	306
<i>Uniunea Sovietică – un nou imperialism rusesc?</i>	310
<i>Imperii și internaționale. Înaintarea frontierei kominterniste</i>	311
<i>Agresiunea imperiilor și „fracturarea” spațiilor identitare</i>	312
<i>Ascensiunea Rusiei ca putere regională în secolul XXI</i>	313
PARTEA A III-A. NOUL IMPERIALISM CA FENOMEN DE DOMINAȚIE. MITTELEUROPA ȘI EURASIA. TENTAȚIA NEOIMPERIALISTĂ. PANIDEI, PROTOIMPERII, INTERNAȚIONALE	
315	
<i>MITTELEUROPA ȘI INTEGRAREA EUROPEANĂ (ILIE BĂDESCU)</i>	
<i>Agresarea spațiilor identitare ca dimensiune a procesului neoimperialist. Cazul României</i>	315
<i>Europa juvenilă</i>	317